

نقد و بررسی ماهیت تعهد پیمانکاران بخش خصوصی در اجرای طرح‌های عمرانی

عبدالرضا پیل زور 1*، حسن ساقی 2، فزه سلیمی 3

۱- دانشجوی دوره کارشناسی ارشد عمران، گرایش مهندسی و مدیریت ساخت، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه حکیم سبزواری،

abdi.pilzoor@gmail.com

۲- استاد یار دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه حکیم سبزواری، ha.saghi@yahoo.com

۳- مربی دانشکده علوم انسانی دانشگاه بجنورد، salimi.fezzeh@gmail.com

چکیده

یکی از موضوعات چالش برانگیز و پر حاشیه در واگذاری اجرای طرح‌های عمرانی و زیر بنایی سطح کشور تعیین نوع تعهد طرفین پیمان، به ویژه پیمانکاران بخش خصوصی می‌باشد. زیرا با حاکم نمودن نوع خاصی از تعهدات نسبت به مسئولیت ناشی از اجرای مفاد هر قراردادی از جمله پیمان‌های طرح‌های عمرانی، در صورت ناکامی متعهد در اجرای تعهدات قراردادی خود، قواعد و مسئولیت قراردادی ویژه‌ای در خصوص عدم اجرای تعهد نسبت به طرفین پیمان بار خواهد شد. معذالک مقاله حاضر به بررسی این موضوع پرداخته که ماهیت نوع تعهدات پیمانکاران بخش خصوصی به عنوان یکی از طرفین اصلی پیمان‌های طرح‌های عمرانی در قالب شرایط عمومی پیمان از نوع تعهد به نتیجه و یا تعهد به وسیله می‌باشد و اینکه اساساً روند کنونی حاکم بر مسئولیت قراردادی پیمانکاران در اجرای پروژه‌های عمرانی کشور به درستی تبیین گردیده است، مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

کلید واژگان: مسئولیت قراردادی، تعهد به نتیجه، تعهد به وسیله، پروژه، ریسک.

۱- مقدمه

در هر صنف و حرفه تخصصی، اصول و قواعد کلی با توجه به اوضاع و احوال و به ویژه مد نظر قرار دادن عرف پیرامون آن حرفه، حاکم می‌باشد. برای مثال اگر چه هر سه رشته تخصصی پزشکی، وکالت و خدمات پیمانکاری اجرای پروژه‌های عمرانی، هر سه در زمره فعالیت‌های خدماتی قرار می‌گیرند، لیکن قواعد و ضوابط ناظر بر مسئولیت قراردادی هر کدام متفاوت است. زیرا همانگونه که قبلاً اشاره گردید، با انتخاب نوع ماهیت تعهدات صورت گرفته در یک قرارداد، در صورت عدم وفای به عهد و ناکامی در اجرای تعهد، مسئولیت قراردادی خاصی بر عهده متعهد بار خواهد گردید. معذالک در خصوص خدمات فنی و مهندسی، بدلیل عقیم ماندن حلقه ارتباطی مهندسان و حقوقدانان پیرامون حقوق مهندسی، اصول و قواعد حاکم بر این رشته از خدمات از جمله نوع تعهدات قراردادی پیمانکار بخش خصوصی در اجرای طرح‌های عمرانی به درستی مورد شناسایی قرار نگرفته است.